

степену решење, а овим је у управном поступку одбијен захтев даваоца стана на коришћење да се утврди престанак уговора о коришћењу стана, закључен између носиоца станарског права и Самоуправне интересне заједнице становања и наложи иселење носиоцу станарског права са члановима свог породичног домаћинства из трособног комфорног стана, у смислу члана 29. став 4. и 5. Закона о стамбеним односима (сада члан 31. став 5. и 6. Закона о стамбеним односима — пречишћен текст „Службени гласник СР Србије“ бр. 9/85).

Надлежни Окружни суд својом пресудом одбио је тужбу даваоца стана на коришћење налазећи да се нису стекли законски услови за престанак уговора о коришћењу стана. Наиме, у управном поступку утврђено је да је стан у спору, за време боравка у иностранству носиоца станарског права са супругом и кћерком, стан користио син носиоца станарског права који је боравио у другом месту у земљи ради студија, а део стана користила су и друга лица која немају својство члана породичног домаћинства.

По захтеву за ванредно преиспитивање одлуке Окружног суда Врховни суд Србије пресудом Увп. I. 301/84 од 19. 9. 1984. године, одбио је захтев као неоснован и заузео следеће правно схватање. Члан породичног домаћинства, редован студент, одласком у друго место ради студија, не губи својство корисника стана на коме његов родитељ има својство носиоца станарског права, а довољно је да један пунолетни члан породичног домаћинства одсутног носиоца станарског права користи непрекидно стан или део стана, па да сачува континуитет коришћења стана који искључује примену члана 29. став 4. и 5. цитираног Закона (члан 31. став 5. и 6. пречишћеног текста). При томе је без утицаја да ли у таквом случају део стана поред тог члана породичног домаћинства користе и друга лица која нису чланови породичног домаћинства носиоца станарског права у смислу члана 9. став 1. цитираног Закона, без обзира да ли га користе повремено или све време док носилац станарског права не користи стан.

Припремила *Милица Јовановић*

ОДЛУКЕ ВИШЕГ ПРИВРЕДНОГ СУДА СРБИЈЕ

ПРЕСУДА ЗБОГ ИЗОСТАНКА СЕ НЕ МОЖЕ ДОНЕТИ АКО ПОЗИВ ЗА РОЧИШТЕ ТУЖЕНИКУ НИЈЕ БЛАГОВРЕМЕНО УРУЧЕН

„Првостепени суд је донео пресуду због изостанка, и обавезао туженика да плати тужиоцу 2.800 динара са каматама и трошковима.

Блаовременом жалбом туженик побија пресуду због битне повреде поступка јер му је позив за рочиште на коме је донета пресуда због изостанка уручен три дана пре одржавања рочишта, па је на тај начин учињена битна повреда поступка и зато је предложио да се пресуда укине а предмет врати на поновни поступак.

Виши привредни суд је уважио жалбу, пресуду укинуо, а предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак а из следећих разлога:

Из повратнице која се налази у списима утврђује се да је позив за рочиште од 28. IV 1986. године, туженик примио 25. IV 1986. године.

Поступајући на овај начин, првостепени суд је учинио битну повреду поступка из чл. 354 ст. 2. тач. 7. ЗПП-а, јер је донео пресуду због изостанка а туженику није дао могућност да се припреми и расправља пред судом, пошто му није остављен законом предвиђени рок од пријема позива до рочишта (најмање седам дана).

Имајући предње у виду, другостепени суд је укинуо првостепену пресуду а предмет вратио на поновни поступак, да се отклони битна повреда и донесе одлука.

Према томе, за доношење пресуде због изостанка, морају бити испуњени сви услови, па и процесна претпоставка да је тужееник благовремено позван на рочиште на коме је донета пресуда и да му је омогућено да се припреми и да расправља пред судом.“

(Одлука Вишег привредног суда Србије,
Пж-3183/86 од 21. VII 1986. године.)

НАДЛЕЖНОСТ ПРИВРЕДНОГ СУДА У СЛУЧАЈУ КАДА ЈЕ ПОСТУПАК РЕДОВНЕ ЛИКВИДАЦИЈЕ ОКОНЧАН

„Првостепени суд се огласио стварно ненадлежним, а предмет уступио Општинском суду у Р. као стварно и месно надлежном суду јер се ради о тужноцу физичком лицу.

Благовременом жалбом тужилац побија ово решење и предлаже да се исто укине.

Другостепени суд је нашао да је жалба основана а из следећих разлога:

У конкретном случају предмет је уступљен привредном суду као стварно и месно надлежном суду, пошто је над тужеником отворен поступак редовне ликвидације, па је суд који спроводи овај поступак надлежан да суди све спорове између туженика и његових поверилаца, без обзира на врсту спора и странке. Ово подразумева да се сви спорови реше.

Пошто се овде ради о атракционој стварној надлежности привредног суда, као суда који спроводи поступак редовне ликвидације, то се према становишту другостепеног суда, привредни суд више не може огласити стварно ненадлежним па ни у случају када је поступак редовне ликвидације окончан, већ је дужан да започети поступак доврши и донесе одлуку.

Имајући предње у виду, другостепени суд је укинуо првостепено решење а предмет вратио првостепеном суду да настави започети поступак и донесе одлуку.“

(Одлука Вишег привредног суда Србије,
Пж-3743/86 од 23. X 1986. године.)

МОЖЕ ЛИ СЕ ПОДНЕТИ КОНДЕМНАТОРНА ТУЖБА ПОСЛЕ ОТВАРАЊА СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА

„Тужилац је, пошто је упућен на парницу, после отварања стечајног поступка поднео кондемпаторну тужбу, захтевајући да му стечајни дужник плати главни дуг и трошкове.

Првостепени суд је одбацио тужбу.

Виши привредни суд је уважио жалбу тужиоца, укинуо првостепено решење а предмет вратио на поновни поступак, а из следећих разлога:

Тужилац је поднео тужбу јер је био упућен на парницу. Тачно је да тужилац није могао да поднесе тужбу са кондемнаторним захтевом, већ само тужбу за утврђивање (чл. 177. Закона о санацији и престанку организација удруженог рада). Међутим, првостепени суд је био дужан да у смислу чл. 109. ЗПП позове тужиоца да уреди тужбу и определи је као тужбу за утврђивање, јер се утврђено потраживање исплаћује из стечајне масе свим повериоцима равномерно. Уколико тужилац у остављеном року уреди тужбу и определи је као утврђујућу, првостепени суд ће наставити поступак, и након достављања исте стечајном управнику и утврђивања чињеничког стања донети одлуку.

Према томе, после отварања стечајног поступка не може се поднети кондемнаторна тужба. Ако се оваква тужба поднесе суд позива тужиоца да уреди тужбу и наставља поступак по тужби за утврђивање, а ако тужилац не уреди тужбу суд ће исту одбацити.“

(Решење Вишег привредног суда Србије,
Пж-492/86 од 14. II 1986. године.)

ЗАТЕЗНЕ КАМАТЕ НА КУРСНЕ РАЗЛИКЕ

„Првостепени суд је досудио тужиоцу камате на курсне разлике, чија се исплата тражи у динарима, према чл. 277. Закона о облигационим односима, а не према Одлуци СИБ-а о стопама затезних камата, а за вишак камата тужиоца је одбио.

Благовременом жалбом тужилац побија пресуду и истиче да се ради о каматама на курсне разлике из уговора у привреди, чија се исплата тражи у динарима, па сматра да му припадају затезне камате по стопама из Одлуке СИБ-а, и зато је предложио да се пресуда укине а предмет врати на поновни поступак.

Виши привредни суд је усвојио жалбу, пресуду у спорном делу укинуо а предмет вратио на поновни поступак, а из разлога:

Није основано становиште првостепеног суда да тужилац нема право на камате према Одлуци СИБ-а на курсне разлике. Ово са разлога што тужилац потражује курсне разлике по основу уговора у привреди и то у динарима, па према становишту другостепеног суда нема ниједан разлог да се у овом случају затезне камате не обрачунају по стопама из Одлуке СИБ-а о стопама затезних камата, а не у смислу чл. 277. Закона о облигационим односима. Наравно да се овде ради о странкама које могу заључити уговор у привреди.

Имајући предње у виду, предмет је враћен на поновни поступак да суд утврди које стопе затезне камате су биле на снази у појединим периодима, и да се затезна камата по тим стопама и досуди тужиоцу.

Према томе и на курсне разлике из уговора у привреди, када се исте захтевају у динарима, припадају затезне камате по стопама из Одлуке СИБ-а о стопама затезних камата.“

(Одлука Вишег привредног суда Србије,
Пж-3883/86 од 19. IX 1986. године.)

Припремио *мр Јездимир Митровић*